

II

(Nelegislativní akty)

ROZHODNUTÍ

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2020/1308

ze dne 21. září 2020,

kterým se na omezenou dobu stanoví, že právní rámec použitelný na ústřední protistrany ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska je v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 rovnocenný

(oznámeno pod číslem C(2020) 6539)

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 ze dne 4. července 2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů ⁽¹⁾, a zejména na čl. 25 odst. 6 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 29. března 2017 Spojené království Velké Británie a Severního Irska (dále jen „Spojené království“) předložilo oznámení o svém záměru vystoupit z Unie podle článku 50 Smlouvy o Evropské unii. Dne 17. října 2019 dosáhly Unie a Spojené království dohody o dohodě o vystoupení ⁽²⁾, včetně revidovaného protokolu o Irsku a Severním Irsku a revidovaného politického prohlášení ⁽³⁾. V souladu s uvedenou dohodou a po její ratifikaci Dolní sněmovnou Spojeného království, jejím přijetím Evropským parlamentem a jejím uzavření Radou se Spojené království dne 1. února 2020 stalo třetí zemí a dne 31. prosince 2020 přestane pro Spojené království a ve Spojeném království platit právo Unie.
- (2) Jak bylo oznámeno ve sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 9. července 2020 nazvaném „Příprava na změny – Sdělení o připravenosti na konci přechodného období mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím“ ⁽⁴⁾, Komise na základě analýzy provedené s Evropskou centrální bankou (dále jen „ECB“), Jednotným výběrem pro řešení krizí a evropskými orgány dohledu zjistila, že by mohla vzniknout rizika pro finanční stabilitu v oblasti centrálního clearingů derivátů prostřednictvím ústředních protistran usazených ve Spojeném království. Aby měli členové clearingového systému usazení v Unii čas snížit svou expozici vůči tržní infrastruktuře Spojeného království a ústřední protistrany usazené v Unii čas dále rozvíjet svou kapacitu pro provádění clearingů příslušných obchodů a řešit možná rizika pro finanční stabilitu, je odůvodněné přijmout rozhodnutí o rovnocennosti Spojeného království v této oblasti.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 1.

⁽²⁾ Dohoda o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii (Úř. věst. C 384I, 12.11.2019, s. 1).

⁽³⁾ Politické prohlášení, v němž se stanoví rámec budoucích vztahů mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím (Úř. věst. C 384I, 12.11.2019, s. 178).

⁽⁴⁾ COM(2020) 324 final.

- (3) Centrální clearing zvyšuje transparentnost trhu, zmírňuje úvěrová rizika a snižuje rizika krize v případě selhání jednoho nebo více účastníků clearingového systému ústřední protistrany. Poskytování těchto služeb má proto zásadní význam pro zajištění finanční stability. Poskytování clearingových služeb by rovněž mohlo mít dopad na provádění měnové politiky centrálních bank v případech, kdy se provádí clearing transakcí v měně emitované centrální bankou Unie. Kromě toho jsou finanční nástroje, jejichž clearing provádějí ústřední protistrany, rovněž nezbytné pro finanční zprostředkovatele a jejich klienty, např. pro zajištění proti úrokovým rizikům, a mohly by proto také vytvářet rizika pro reálnou ekonomiku Unie.
- (4) Od 31. prosince 2019 činí nesplacená pomyslná hodnota OTC derivátů na celém světě přibližně 500 bilionů EUR, z čehož více než 75 % představují úrokové deriváty a téměř 20 % měnové deriváty. Kolem 30 % všech OTC derivátů je denominováno v eurech a v jiných měnách Unie. Trh pro centrální clearing OTC derivátů je vysoce koncentrovaný, zejména trh pro centrální clearing OTC úrokových derivátů denominovaných v eurech, z nichž u více než 90 % provádí clearing jedna ústřední protistrana ve Spojeném království.
- (5) Vystoupení Spojeného království z vnitřního trhu a z „ekosystému“ společných právních předpisů, koordinovaného dohledu nad těmito předpisy a jejich vymáhání, které jsou základem vnitřního trhu, spolu se značným objemem finančních nástrojů denominovaných v měnách Unie, jejichž clearing provádějí ústřední protistrany ze Spojeného království, představují pro orgány Unie a členských států velkou výzvu při řízení finanční stability, zejména v době finančního napětí.
- (6) Dopadem vystoupení Spojeného království z Unie se zabývalo několik sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a ECB, včetně alternativního akčního plánu vyzývajícího účastníky trhu k připravenosti⁽⁵⁾. Vzhledem k objemu současných expozic členů clearingového systému usazených v Unii vůči ústředním protistranám ze Spojeného království, zásadním změnám v regulačním a dohledovém rámci vztahujícím se na ústřední protistrany ze Spojeného království, jakož i na finanční systém Spojeného království obecně, k nimž dojde 1. ledna 2021, a k rizikům pro finanční stabilitu Unie a pro transmisí a provádění měnové politiky Unie je potřeba snížit závislost na infrastrukturách Spojeného království. To znamená snížení expozic členů clearingového systému usazených v Unii vůči ústředním protistranám ze Spojeného království, zejména expozic souvisejících s OTC deriváty denominovanými v eurech a jiných měnách Unie, a další rozšíření a rozvoj kapacity ústředních protistran, kterým bylo uděleno povolení poskytovat v Unii tyto služby. V zájmu dosažení tohoto snížení se od odvětví očekává, že vypracuje jasný postup ke snížení svých expozic a závislosti na ústředních protistranách ze Spojeného království, které mají pro Unii systémový význam.
- (7) Od 1. ledna 2021 budou ústřední protistrany ze Spojeného království považovány za „ústřední protistrany ze třetích zemí“ ve smyslu nařízení (EU) č. 648/2012 a jako takové budou moci poskytovat clearingové služby pouze za předpokladu, že budou uznány Evropským orgánem pro cenné papíry a trhy (dále jen „ESMA“) v souladu s článkem 25 nařízení uvedeného nařízení. Orgán ESMA může uznat ústřední protistranu usazenou ve třetí zemi pouze v případě, že Komise přijala prováděcí akt, který stanoví, že právní předpisy a předpisy o dohledu vztahující se na ústřední protistrany z této země jsou rovnocenné požadavkům stanoveným v nařízení (EU) č. 648/2012, a poté, co určí, zda je ústřední protistrana systémově významná pro finanční stabilitu Unie. Pokud nebudou ústřední protistrany ze Spojeného království uznány, nemohou protistrany usazené v Unii provádět clearing OTC derivátů, které podléhají povinnosti clearingů podle článku 4 nařízení (EU) č. 648/2012, u ústředních protistran ze Spojeného království. Tato situace může vést k přechodným problémům těchto protistran při plnění jejich povinností clearingů, což může představovat riziko pro finanční stabilitu a provádění měnové politiky Unie a jejich členských států. Je proto nutné, aby v této bezprecedentní situaci mohly tyto ústřední protistrany po přísně omezenou dobu a za určitých podmínek nadále poskytovat clearingové služby v Unii za předpokladu, že právní předpisy týkající se ústředních protistran ze Spojeného království a předpisy o dohledu nad nimi budou prohlášeny za rovnocenné.

(5) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropské centrální bance ze dne 4. května 2017 s názvem „Odpověď na výzvy pro zásadní infrastruktury finančního trhu a další rozvoj unie kapitálových trhů“ (COM(2017) 225 final), sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance ze dne 19. července 2018 s názvem „Příprava na vystoupení Spojeného království z Evropské unie dne 30. března 2019“ (COM(2018) 556 final) a sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance ze dne 13. listopadu 2018 s názvem „Příprava na vystoupení Spojeného království z Evropské unie dne 30. března 2019: alternativní akční plán“ (COM(2018) 880 final).

- (8) V souladu s čl. 25 odst. 6 nařízení (EU) č. 648/2012 je nutno splnit tři podmínky k tomu, aby bylo možno konstatovat, že právní předpisy a předpisy o dohledu třetí země týkající se ústředních protistran, které jsou v této třetí zemi povoleny, jsou rovnocenné požadavkům stanoveným v uvedeném nařízení.
- (9) Zaprvé musí právní požadavky a požadavky dohledu třetí země zajišťovat, aby ústřední protistrana uznaná v této třetí zemi plnila právně závazné požadavky, které jsou rovnocenné s požadavky stanovenými v hlavě IV nařízení (EU) č. 648/2012. Na základě Komisi dostupných informací Spojené království začlenilo příslušné ustanovení nařízení (EU) č. 648/2012 do vnitrostátního práva Spojeného království s účinkem ode dne vystoupení Spojeného království z Unie ⁽⁶⁾, a proto lze vnitrostátní právo Spojeného království považovat za rovnocenné požadavkům stanoveným v hlavě IV nařízení (EU) č. 648/2012.
- (10) Zadruhé musí právní předpisy a předpisy o dohledu třetí země zajistit, aby ústřední protistrany usazené ve třetí zemi podléhaly průběžnému účinnému dohledu a vymáhání právních požadavků. Do 31. prosince 2020 jsou ústřední protistrany ve Spojeném království pod dohledem britské centrální banky (Bank of England), jak stanoví vnitrostátní právní předpisy Spojeného království v souladu s nařízením (EU) č. 648/2012 ⁽⁷⁾. V rámci začlenění ustanovení nařízení (EU) č. 648/2012 do vnitrostátního práva Spojeného království zůstává Bank of England odpovědná za dohled nad ústředními protistranami i po tomto datu a v současné době neexistují žádné známky toho, že by byly plánovány jakékoli významné změny tohoto dohledu.
- (11) Zatřetí musí právní rámec uvedené třetí země poskytovat účinný rovnocenný systém pro uznávání ústředních protistran povolených podle právního režimu dané třetí země. Spojené království začlenilo klíčové prvky systému rovnocennosti podle článku 25 nařízení (EU) č. 648/2012 do vnitrostátního práva Spojeného království. Spojené království však zavedlo režim dočasného uznávání, který pozastavuje klíčové změny nařízení (EU) č. 648/2012 na dobu nejméně tří let. Tento režim dočasného uznávání rovněž poskytuje Bank of England širokou diskreční pravomoc zrušit „dočasné domnělé uznání“, což vytváří právní nejistotu pro ústřední protistrany uznané v rámci tohoto režimu. Bez ohledu na tuto nejistotu lze třetí podmínku v tomto okamžiku považovat za splněnou.
- (12) Na tomto základě je možné učinit závěr, že právní předpisy a předpisy o dohledu Spojeného království použitelné na ústřední protistrany ze Spojeného království po skončení přechodného období splňují podmínky stanovené v čl. 25 odst. 6 nařízení (EU) č. 648/2012.
- (13) Toto rozhodnutí vychází z aktuálně dostupných informací o právních předpisech a předpisech o dohledu použitelných na ústřední protistrany ze Spojeného království od 1. ledna 2021. Uvedené právní předpisy a předpisy o dohledu by měly být považovány za rovnocenné pouze tehdy, budou-li požadavky vztahující se na ústřední protistrany ve vnitrostátním právu Spojeného království k uvedenému datu i po něm zachovány a i nadále účinně uplatňovány a vymáhány, aby se zabránilo tomu, že jakékoli změny regulačního a dohledového rámce Spojeného království negativně ovlivní rovnocennost právních předpisů nebo dohledu, což by vedlo k nerovným podmínkám mezi ústředními protistranami z Unie a ze Spojeného království nebo k rizikům pro finanční stabilitu Unie. Vzhledem k tomu, že Komise může toto rozhodnutí kdykoli změnit, pozastavit, přezkoumat nebo zrušit, zejména pokud ve třetí zemi dojde k vývoji, který ovlivní určení rovnocennosti, je pro zachování určení rovnocennosti po dobu platnosti tohoto rozhodnutí nezbytným předpokladem účinná výměna informací a koordinace činností dohledu mezi orgánem ESMA a Bank of England.
- (14) Výměna informací mezi orgánem ESMA a Bank of England vyžaduje přijetí komplexních a účinných ujednání o spolupráci v souladu s čl. 25 odst. 7 nařízení (EU) č. 648/2012. Tato ujednání by měla rovněž zajistit proaktivní sdílení veškerých relevantních informací s orgány uvedenými v čl. 25 odst. 3 nařízení (EU) č. 648/2012, a to i s Evropskou centrální bankou a dalšími členy Evropského systému centrálních bank, pro účely konzultace s těmito orgány o uznaném statusu ústředních protistran Spojeného království nebo pokud jsou tyto informace nezbytné k tomu, aby tyto orgány mohly plnit své úkoly v oblasti dohledu.

⁽⁶⁾ Několik právních předpisů Spojeného království poskytuje regulační rámec a rámec dohledu vztahující se na clearingové služby ve Spojeném království po skončení přechodného období. Patří mezi ně mimo jiné zákon o Evropské unii (o vystoupení z Evropské unie) z roku 2018, právní předpisy o mimoburzovních derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů (změna atd. a přechodné ustanovení) (vystoupení z EU) z roku 2020, právní předpisy o finančních službách (následné změny) z roku 2020 a právní předpisy týkající se smluv o finančních službách (přechodné a ochranné ustanovení) (vystoupení z EU) z roku 2019).

⁽⁷⁾ Část 5 zákona o finančních službách a trzích z roku 2000, právní předpisy (o mimoburzovních derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů) z roku 2013.

- (15) Ujednání o spolupráci zavedená podle čl. 25 odst. 7 nařízení (EU) č. 648/2012 musí zajistit, aby orgán ESMA měl průběžně a ve všech situacích okamžitý přístup k veškerým informacím, mimo jiné k informacím umožňujícím posouzení jakýchkoli podstatných rizik, která ústřední protistrany Spojeného království představují pro Unii nebo její členské státy, a to buď přímo, nebo nepřímo. V ujednáních o spolupráci by proto měly být stanoveny mechanismy a postupy pro rychlou výměnu informací týkajících se clearingových činností ústředních protistran ze Spojeného království, pokud jde o finanční nástroje denominované v měnách Unie, obchodní systémy, účastníky clearingového systému a dceřiné společnosti úvěrových institucí a investičních podniků v Unii, dohodu o interoperabilitě s jinými ústředními protistranami, vlastní zdroje, složení a kalibraci fondů pro riziko selhání, marže, likvidní zdroje a portfolia kolaterálu, včetně kalibrace srážek a zátěžových testů. Ujednání o spolupráci by také měla stanovit mechanismy a postupy pro rychlé oznamování jakýchkoli změn týkajících se ústředních protistran ze Spojeného království nebo právních předpisů a předpisů o dohledu Spojeného království použitelných na ústřední protistrany ze Spojeného království a pro rychlé oznamování veškerého vývoje souvisejícího s ústředními protistranami ze Spojeného království, který by mohl mít vliv na měnovou politiku v Unii, orgánu ESMA. V souladu s čl. 25 odst. 7 by Bank of England také měla úzce spolupracovat s orgány Unie. Zejména je důležité, aby existovala účinná ujednání o spolupráci mezi orgánem ESMA a odpovědnými orgány Spojeného království, pokud jde o koordinaci jejich činností v oblasti dohledu, zejména postupů pro řešení mimořádných situací souvisejících s uznanými ústředními protistranami ze Spojeného království, které mají nebo mohou mít nepříznivý dopad na likviditu trhu nebo stabilitu finančního systému Unie.
- (16) Orgány Spojeného království by měly Unii informovat o veškerých změnách regulačního nebo dohledového rámce Spojeného království, které mají vliv na poskytování clearingových služeb ve Spojeném království. Komise bude ve spolupráci s orgánem ESMA sledovat jakékoli změny zavedené v právních předpisech a předpisech o dohledu, které mají vliv na poskytování clearingových služeb ve Spojeném království, vývoj na trhu i účinnost spolupráce v oblasti dohledu, včetně rychlé výměny informací mezi orgánem ESMA a Bank of England. Komise může kdykoli provést přezkum, pokud na základě příslušného vývoje usoudí, že je nutné přehodnotit status rovnocennosti udělený tímto rozhodnutím, mimo jiné v případě, že orgány Spojeného království nebudou účinně spolupracovat nebo neumožní účinné posouzení rizika, které ústřední protistrany ze Spojeného království představují pro Unii nebo její členské státy, nebo pokud činnosti ústředních protistran ze Spojeného království nebo činnosti Bank of England budou podporovat nepatřičnou a nekalou hospodářskou soutěž.
- (17) S cílem poskytnout členům clearingového systému usazeným v Unii čas na snížení jejich expozice vůči tržním infrastrukturám Spojeného království a ústředním protistranám v Unii čas na další rozvoj jejich schopnosti provádět clearing příslušných obchodů a s ohledem na možný dopad vývoje právních předpisů, dohledu nebo trhu na finanční stabilitu Unie a jejich členských států a na provádění a transmisi měnové politiky Unie by toto rozhodnutí mělo mít omezenou dobu platnosti.
- (18) Toto rozhodnutí poskytuje orgánu ESMA čas provést komplexní přezkum systémového významu ústředních protistran ze Spojeného království a jejich clearingových služeb nebo činností pro Unii a přijmout vhodná opatření k řešení rizik pro finanční stabilitu v souladu s článkem 25 nařízení (EU) č. 648/2012, včetně vydání doporučení Komisi, že ústřední protistrana Spojeného království by neměla být uznána nebo že by její uznání mělo být zrušeno.
- (19) S cílem poskytnout dostatek času orgánu ESMA na přezkoumání systémového významu ústředních protistran ze Spojeného království, ústředním protistranám v Unii na další rozvoj jejich schopnosti provádět clearing příslušných obchodů a členům clearingového systému usazeným v Unii na snížení jejich expozice vůči tržním infrastrukturám Spojeného království je vhodné, aby toto rozhodnutí pozbylo platnosti 18 měsíců ode dne jeho použitelnosti.
- (20) Toto rozhodnutí by mělo vstoupit v platnost co nejdříve, aby byla zajištěna právní jistota pro členy clearingového systému a obchodní systémy usazené v Unii před koncem přechodného období v souladu s dohodou o vystoupení. Mělo by se proto použít ode dne následujícího po dni, kdy pro Spojené království a ve Spojeném království přestane být použitelné právo Unie.
- (21) Opatření stanovená tímto rozhodnutím jsou v souladu se stanoviskem Evropského výboru pro cenné papíry,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Pro účely článku 25 nařízení (EU) č. 648/2012 se právní předpisy a předpisy o dohledu Spojeného království Velké Británie a Severního Irska použitelné na ústřední protistrany již usazené a povolené ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska považují za rovnocenné s požadavky stanovenými v nařízení (EU) č. 648/2012.

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. ledna 2021.

Pozbývá platnosti dne 30. června 2022.

V Bruselu dne 21. září 2020.

Za Komisi
Ursula VON DER LEYEN
předsedkyně
